

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
Facultatea de Teologie Romano-Catolică

Str. G-ral Berthelot 19, 010164 București • 021 314 86 10 • www.ftcub.ro

Norme redacționale pentru lucrări scrise

Amploarea lucrării.....	2
Structura textului.....	2
Ortografia.....	3
Generalități.....	3
Transcrierea cuvintelor străine.....	3
Tehnoredactarea textului.....	4
Evidențierea unor pasaje.....	4
Titlurile și subtitlurile.....	5
Citatele.....	5
Scheme, coloane, tabele, elemente grafice.....	6
Erori frecvente la dactilografiere și aranjare în pagină.....	6
Referințele bibliografice.....	7
Prima citare a unei lucrări.....	7
Citări ulterioare.....	8
Trimiteri la texte publicate pe internet.....	9
Bibliografia.....	9
Anexe.....	10
Abrevierile cărților Bibliei.....	10
Transliterare din ebraică.....	11
Transliterare din greacă.....	11
Transcrierea din alfabetul chirilic.....	12
Abrevieri bibliografice.....	12

AMPLOAREA LUCRĂRII

Numărul de semne al textului se va încadra între următoarele limite (inclusiv spațiile):

- lucrare de seminar / de semestru: 25 000 – 30 000 semne;
- lucrare de licență: 80 000 – 120 000 semne;
- disertație de masterat: 160 000 – 200 000 semne;
- teză de doctorat: 400 000 – 800 000 semne.

La numărarea semnelor se includ notele de subsol și se exclud anexele.

STRUCTURA TEXTULUI

În cazul lucrărilor de licență, a disertațiilor de masterat și a tezelor de doctorat, textul va avea următoarea structură:

- pagina de titlu;
- cuprinsul;
- lista de abrevieri;
- conținutul propriu-zis al lucrării;
- bibliografia;
- anexe (indici, glosar, hărți, planșe etc.).

Lucrările de seminar / de semestru nu vor avea pagină de titlu, cuprins, listă de abrevieri, bibliografie sau indici.

Pagina de titlu va cuprinde următoarele informații: denumirea universității și a facultății noastre, titlul și subtitlul tezei, numele studentului, numele coordonatorului științific (precedat de gradul științific), luna și anul susținerii lucrării.

Cuprinsul redă toate titlurile și subtitlurile de pe parcursul lucrării, cu numărul paginii. Pentru evitarea erorilor, se recomandă realizarea lor automată, cu ajutorul uneltelor specializate ale procesoarelor de text; în acest scop, titlurile și subtitlurile trebuie marcate cu ajutorul stilurilor de paragrafe corespunzătoare (v. mai jos, pag. 5).

Lista de abrevieri nu cuprinde prescurtările uzuale, de tip „cf.“, „ș.a.m.d.“, ci eventualele sigle pentru lucrări citate frecvent (v. și explicațiile de mai jos, pag. 8, precum și Anexe, pag. 13).

Conținutul propriu-zis al lucrării va fi structurat în funcție de felul acesteia, de domeniu și tematică, urmându-se indicațiile coordonatorului științific. Se vor consulta, în acest sens, și ghiduri de metodologia muncii intelectuale.¹

Privind *Bibliografia*, v. explicațiile de mai jos (pag. 9).

Indicii sunt utili pentru găsirea unor referințe în lucrare. Se recomandă includerea indicilor de citate biblice, de nume proprii și analitic (cuvinte-cheie); ele se redactează în ordine alfabetică, respectiv în ordinea cărților biblice, indicându-se pagina pentru fiecare termen. Se recomandă automatizarea acestora în procesorul de text.

ORTOGRAFIA

Generalități

Lucrările se vor redacta în limba română, urmându-se normele Academiei Române.² Se vor folosi obligatoriu diacritice (ca în *â, ă, î, ș, ț*).

Cu acordul conducătorului de doctorat și în funcție de competențele studentului-doctorand, se recomandă ca tezele de doctorat să fie redactate într-o limbă de circulație internațională (engleză, franceză, spaniolă, rusă, arabă, chineză, germană, italiană, japoneză sau portugheză)³.

1. De pildă, U. Eco, *Cum se face o teză de licență: disciplinele umaniste*, Iași 2006.

2. Cf. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, București 2010².

3. Cf. Regulamentul instituțional de organizare și funcționare a programelor de studii universitare de doctorat al Universității din București (20.06.2012), art. 3, alin. (2), pct. e).

Transcrierea cuvintelor străine

Cuvintele în limbi străine care folosesc alfabetul latin se transcriu după normele acestora, cu caractere cursive, folosindu-se obligatoriu diacriticele din limbile respective (ca în *é, ü, ñ* etc.).

În cazul limbilor care folosesc alte alfabete, cuvintele se scriu fie în alfabetele proprii acestora (eventual urmate de transliterarea cu litere latine, în paranteze pătrate), fie se transliterează, cu caractere cursive, după regulile date în continuare. Se va folosi consecvent același procedeu pe parcursul întregii lucrări.

În cazul limbii grecești, cuvintele redată cu ajutorul caracterelor acestei limbi se vor scrie cu spirite și accente (în afara cazurilor în care se citează anume un manuscris care nu conține diacritice, de pildă un text biblic scris cu unciale); dacă tehnic nu este posibilă redarea spiritelor și accentelor, este de preferat transliterarea cu caractere latine (v. Anexe, pag. 12).

În cazul limbii ebraice, se va folosi vocalizarea în cazul citării textelor care o conțin (de pildă, Sfânta Scriptură); dacă tehnic nu este posibilă redarea vocalizării, este de preferat transliterarea cu caractere latine (v. Anexe, pag. 12).

Transcrierea cuvintelor din limbi care folosesc alfabetul chirilic (slavonă, rusă, bulgară etc.) se face, de preferință, după regulile tradiționale românești, recomandate de Academie, și nu după cele internaționale sau anglo-saxone, de pildă Ceaikovski și nu Čajkovskij sau Tchaikovsky (v. și Anexe, pag. 13).

TEHNOREDACTAREA TEXTULUI

Formatul paginii va fi A4, imprimată pe o singură față. Se vor păstra marginile paginii implicate din MS Word, Open Office, Word Perfect sau orice alt procesor de text folosit.

Se recomandă ca spațiul dintre rânduri să fie 1,5 (pentru a permite coordonatorului să introducă observații și corecturi).

Dimensiunea caracterelor de rând va fi de 12 sau 13 puncte, iar cea a notelor de subsol, de 10 sau 10,5 puncte.

Paginile vor fi numerotate, de preferință în partea de jos, pe centru.

Evidențierea unor pasaje

Anumiți termeni sau unele pasaje se pot evidenția folosindu-se *caractere cursive*. Nu se recomandă sublinierea sau folosirea **caracterelor aldine** și A MAJUSCULELOR în corpul de text, deoarece creează un aspect dezordonat și pot îngreuna lectura. Sublinierea trebuie evitată în întreaga lucrare⁴; aldinele și majusculele se pot folosi în titluri și subtitluri.

De asemenea, nu se recomandă nici modificarea tipului de font sau a mărimii caracterelor pe parcursul lucrării. Aspectul cel mai îngrijit — care înlesnește și lectura — se obține folosind același font și aceeași mărime a caracterelor în tot cuprinsul lucrării (cu anumite excepții, amintite în explicațiile de față).

Titlurile și subtitlurile

De preferință, se vor folosi stilurile de paragrafe implicite ale procesoarelor de text (*Heading 1, Heading 2...*), corespunzătoare nivelului subtitlului. Astfel se păstrează coerența formătărilor și se poate opta pentru numerotare automată (dacă se dorește).

Citatele

Dacă acestea sunt scurte (maxim 3 rânduri), „se trec între ghilimele, în corpul de text”. Citatele mai lungi

se trec într-un paragraf separat, spațiat față de cel precedent și cel următor și retras de la margine, cules cu caractere mai mici (de aceeași mărime cu notele de subsol). În acest caz, nu se mai pun ghilimele. În procesorul de text se poate crea un astfel de stil pentru citate sau se poate folosi unul existent.

Dacă într-un citat apare alt citat, acesta se pune între ghilimele franțuzești (« »). Dacă și în acest citat apare un al treilea — situație care trebuie evitată, pe cât posibil — se pot folosi ghilimele englezești (‘ ’).

4. Unele lucrări mai vechi de metodologia muncii intelectuale indică sublinierea în unele cazuri, deoarece se refereau la scrierea de mână sau la utilizarea mașinii de scris, care nu are altă posibilitate de evidențiere; în cazul folosirii calculatorului, sublinierea care se folosea odinioară în manuscrise sau la mașina de scris se va înlocui cu text cursiv.

Citatele se reproduc întocmai ca în textul original, păstrându-se, dacă este cazul, grafiile neobișnuite (de pildă, după *regule ortografice mai vechi ale limbei*) sau eventuale erori. Pentru ca acestea din urmă să nu fie atribuite studentului, ele pot fi semnalate adăugându-se cuvântul latin (*sic!*), cursiv și între paranteze, eventual cu semnul exclamării.⁵

Scheme, coloane, tabele, elemente grafice

Pentru dispunerea unor texte în paralel (de pildă, originalul în dreptul traducerii), se vor folosi „coloane paralele” (opțiune în Word Perfect) sau tabele la care se șterg chenarele (alte procesoare de text). Este incorectă alinierea textelor folosindu-se comanda TAB sau introducând spații succesive; acestea creează probleme în cazul modificării textului sau formatului paginii. Pentru tabele, grafice și scheme se vor folosi uneltele specifice procesorului de text; în cazul necunoașterii acestor procedee, se recomandă recurgerea la ajutor specializat.

Erori frecvente la dactilografare și aranjare în pagină

Folosirea procesorului de text ca pe o mașină de scris este contraproductivă și poate crea probleme (în cazul rearanjării textului din diferite motive). Se recomandă folosirea comenzilor specifice pentru alinierea textului și pentru spațiere.

Nu se folosește comanda TAB sau introducerea de spații succesive pentru aliniat la capăt de rând sau pentru a aranja textul în pagină. Nu se folosește comanda ENTER la capătul rândului, ci doar la începerea unui paragraf nou (aliniat de la capăt).

Nu se recomandă introducerea de rânduri goale succesive, cu ajutorul comenzii ENTER, pentru a începe o pagină nouă; trebuie introdus un sfârșit manual de pagină, utilizând comenzile corespunzătoare.

Lipsa spațiului după semnele de punctuație sau spațiile în plus trebuie evitate; ele creează și probleme la aranjarea automată a rândurilor în paragraf. În limba română, se lasă un spațiu după semnele de punctuație și nu înaintea lor. În cazul parantezei deschise, se introduce spațiu înaintea acesteia și nu după; paranteza închisă nu are

5. Obs.: cu unele excepții, citatele explicite — mai ales dacă ocupă mult spațiu — sunt de evitat în lucrările științifice. Acestea se dau mai ales dacă formularea autorului este importantă pentru ilustrarea unei idei. Altminteri, este de preferat redarea ideii, parafrazând sau rezumând textul la care se face referire (desigur, indicându-se în notă trimiterea bibliografică).

spațiu înainte, ci după aceasta; dacă paranteza închisă este urmată de alt semn de punctuație, se introduce spațiu numai după acesta din urmă.

Nu se recomandă introducerea manuală a cratimei pentru despărțirea în silabe, ci trebuie folosite aplicațiile automate de despărțire în silabe. În lipsa acestora sau în cazuri particulare, trebuie introduse „cratime opționale“ (astfel încât ele să apară doar în situația în care este necesară despărțirea în silabe); altfel, la eventuala rearanjare în pagină, apar cuvinte despărțite la mijlocul rândului.

REFERINȚELE BIBLIOGRAFICE

Trimiterile biblice se dau în text, în paranteze, folosind prescurtările cărților biblice, capitolul și versetele, cu cifre arabe (v. Anexe, pag. 11). Toate celelalte trimiteri bibliografice se dau în notele de subsol, după modelul de mai jos.

Prima citare a unei lucrări

În cazul primei citări a unei lucrări, în nota de subsol se vor scrie toate informațiile relevante pentru identificarea acelei lucrări: numele autorului (cu prenumele indicat prin inițială), titlul (cursiv pentru cărți, în ghilimele pentru articole), titlul colecției, periodicului sau dicționarului (cu numărul sau anul acestora), locul apariției, anul apariției, paginile; nu se trece editura. Dacă o revistă apare de mai multe ori pe an, iar numerotarea paginilor se reia de la 1 la fiecare fascicol, numărul acestuia se trece după numărul anului urmat de virgulă. Exemple:

- Volum: C. Noica, *Schiță pentru istoria lui Cum e cu puțință ceva nou*, București 1995², 184-185.
- Volum în colecție sau serie: H. Schürmann, *Das Lukasevangelium*, Herders theologischer Kommentar zum Neuen Testament 3, Freiburg 1969, 33-34.
- Articole în revistă: É. Gilson, „Pourquoi saint Thomas a critiqué saint Augustin“, *Archives d'histoire doctrinale et littéraire du Moyen âge* 1 (1926) 5-127, aici 54.
- E. Chr. Suttner, „Priesterbildung in der Rumänischen Unierten Kirche“, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Catholica* 56 (2011, 2) 5-32.

- Articol în volum colectiv: H.-R. Patapievici, „Dialogul generalizat al ideilor“, în S. Antohi – A. Crăiuțu (ed.), *Dialog și libertate. Eseuri în onoarea lui Mihai Șora*, București 1997, 206-232, aici 216.
- Lucrare în mai multe volume: U. Luz, *Das Evangelium nach Matthäus* (4 vol.), Neukirchen 1985-2002, vol. 1, 33-34.
- Articol în dicționar: A. Barucq – P. Grelot, „Înțelepciune“, în X. Léon-Dufour (ed.), *Vocabular de teologie biblică*, București, 2001, 325-330, aici 329.
- Volum cu mai mult de 3 autori: * * *, *Atti del Convegno di Studi su aspetti e problemi della critica dantesca*, Roma 1967.
- Texte antice și medievale: Augustin, *In Ev. Io. Tract. VI*, 1.
- Operele Sf. Toma de Aquino: Toma de Aquino, *Super Sent.*, lib. 1 d. 8 q. 1 a. 1 ad 4. (cu prescurtările uzuale folosite pe www.corpusthomisticum.org)
- Documente de Magisteriu: *Unitatis reintegratio*, 12.

Observații: numărul ediției unui volum se trece la exponent, după anul apariției. În cazul unui articol din revistă, dicționar sau volum colectiv, se dau mai întâi paginile întregului articol, apoi pagina citatului propriu-zis, precedat de precizarea „aici“. În cazul a doi sau trei autori, aceștia se separă prin linie de pauză (-). Volumele colective (cu mai mult de 3 autori) sunt indicate prin trei asteriscuri (* * *) în locul numelui autorului.

În cazul citatelor din Părinții Bisericii, scriitori bisericești antici și medievali și din autori clasici, titlul operei se dă în limba latină (indiferent de limba originală a lucrării); în notă se indică numărul cărții, capitolului, paragrafului, după caz, și nu numărul paginii din ediția consultată. Informațiile despre ediția patristică, medievală sau clasică citată (traducător, editor, colecție etc.) nu se dau în note, ci în bibliografia de la sfârșitul lucrării.

Trimiterile la documente de magisteriu se dau indicându-se titlul în limba latină și numărul paragrafului (nu se dă numărul de pagină din ediția consultată).

Titlurile revistelor, colecțiilor, dicționarilor și enciclopediilor, ca și al documentelor de magisteriu (de pildă, *Catehismul Bisericii Catolice* sau documentele Conciliului Vatican II), mai ales dacă sunt citate frecvent, pot fi date prin prescurtări și acronime, indicate în lista de abrevieri. În diferite domenii există abrevieri uzuale, disponibile pe internet (v. Anexe, pag. 13).

Citări ulterioare

Dacă o lucrare este citată de mai multe ori, informațiile complete se trec numai în prima notă de subsol care face referire la aceasta; în continuare se trece doar numele

autorului, primele cuvinte semnificative din titlu (cursiv sau în ghilimele, după caz) și pagina, ca în exemplele de mai jos:

Volum:	Noica, <i>Schiță</i> , 186.
Volum în colecție sau serie:	Schürmann, <i>Das Lukasevangelium</i> , 32.
Articol în revistă:	Gilson, „Pourquoi saint Thomas“, 99.
Articol în volum colectiv:	Patapievici, „Dialogul“, 225.
Lucrare în mai multe volume:	Luz, <i>Das Evangelium nach Matthäus</i> , I, 36.
Articol în dicționar:	Barucq – Grelot, „Înțelepciune“, 330.

Trimiteri la texte publicate pe internet

În cazul în care textul respectiv reproduce o variantă tipărită, notele bibliografice se vor referi la aceasta din urmă, urmându-se normele de mai sus.

Dacă textul este publicat numai pe internet, se indică mai întâi informațiile similare unui text tipărit (autor, titlu, numele periodicului, locul, anul), după caz, apoi adresa internet completă, între paranteze ascuțite (< >), urmată de data descărcării documentului. Exemplu:

* * *, „New Testament“, *Encyclopædia Britannica Online*, Encyclopædia Britannica Inc. 2012, <<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/412114/New-Testament>> (descărcat la 5 dec. 2012).

Bibliografia

Aceasta se trece la sfârșitul volumului, în ordinea alfabetică a autorilor, dându-se toate informațiile referitoare la lucrări, ca în cazul notelor pentru prima citare (v. mai sus). Spre deosebire de note, în bibliografie se trece întâi numele de familie al autorului, urmat de inițiala prenumelui. În cazul lucrărilor patristice, medievale și ale autorilor clasici, se va indica și ediția / traducerea citată.

În cazul titlurilor de opere în limbi care nu folosesc alfabetul latin, ele se redau după normele date pentru transcrierea cuvintelor străine (v. pag. 4 și Anexe).

Bibliografia poate fi structurată pe capitole, de pildă, în cazul unei lucrări teologice: Documente de Magisteriu, Lucrări de referință, Izvoare patristice și medievale, Studii de specialitate, Site-uri internet.

Bibliografia poate cuprinde și titluri care nu sunt citate în text, dar care i-au folosit studentului pentru documentare.

O lucrare de seminar / de semestru, fiind de dimensiuni reduse, nu are bibliografie la sfârșit, fiind suficiente notele de subsol.

Anexe

ABREVIERILE CĂRȚILOR BIBLIEI

Vechiul Testament

Gen – Geneza (Facerea)
Ex – Exodul (Ieșirea)
Lev – Leviticul
Num – Numerii/Numerele
Dt – Deuteronomul
Ios – Iosua (Iisus Nave)
Jud – Judecători
Rut – Rut
1-2 Sam – 1-2 Samuel (= 1-2 Rg LXX)
1-2 Rg – 1-2 Regi/ Împărați (= 3-4 Rg LXX)
1-2 Cr – 1-2 Cronici (Paralipomena)
Esd – Esdra (Ezra)
Neh – Neemia
Tob – Tobia
Idt – Iudita
Est – Estera
Iob – Iob (Iov)
Ps – Psalmii
Prov – Proverbe (Pilde)
Qoh – Ecclesiast (Qohelet)
Ct – Cântarea Cântărilor
Înț – Înțelepciunea lui Solomon
Sir – Ecclesiasticul (Înț. lui Iisus Sirah)
Is – Isaia
Ier – Ieremia
Lam – Plângerile lui Ieremia
Bar – Baruh
Ez – Ezechiel
Dan – Daniel
Os – Osea
Ioel – Ioel
Am – Amos
Abd – Abdia (Avdie / Obadia)
Iona – Iona
Mih – Miheea (Mica)
Nah – Naum
Hab – Habacuc (Avacum)
Sof – Sofonia (Țefania)
Ag – Ageu (Hagai)

Zah – Zaharia
Mal – Malahia
1, 2 Mac – 1-2 Macabei

Noul Testament

Mt – Matei
Mc – Marcu
Lc – Luca
In – Ioan
Fap – Faptele Apostolilor
Rom – Romani
1, 2 Cor – 1-2 Corinteni
Gal – Galateni
Ef – Efeseni
Fil – Filipeni
Col – Coloseni
1, 2 Tes – 1-2 Tesaloniceni
1, 2 Tim – 1-2 Timotei
Tit – Tit
Flm – Filemon
Evr – Evrei
Iac – Iacob
1, 2 Pt – 1-2 Petru
1-3 In – 1-3 Ioan
Iuda – Iuda
Ap – Apocalips

Cărți apocrife ce apar doar în Vg sau LXX:

Man Vg. – Rugăciunea lui Manase
3-4 Ezr Vg. – 3-4 Ezra
Ps 151 Vg. – Psalmul 151
Laod Vg. – Epistola către Laodiceni
1 Esd LXX – Esdra I (apocrifă)
2 Esd LXX – Esdra II (= Ezr și Neh din Vg.)
3-4 Mac LXX – 3, 4 Macabei
Od LXX – Odele
Ps Sol LXX – Psalmii lui Solomon
Ep Ier LXX – Epistola lui Ieremia (= Bar 6)
Suz LXX – Suzana (= Dan 13 Vg.)
Bel LXX – Bel și balaurul (= Dan 14 Vg.)

Referințele biblice se dau în paranteze, în text (nu în note de subsol), sub forma:

In 5, 19-30 = Evanghelia după Ioan, capitolul 5, versetele de la 19 la 30
Fap 1,12 – 2,4 = Faptele Apostolilor, de la capitolul 1, versetul 12, până la capitolul 2, v. 4.
Rom 3, 10-11. 18 = Epistola către romani, cap. 3, versetele 10-11, precum și versetul 18
Ap 2, 1-6; 3, 7-13 = Apocalips, cap. 2, versetele 1-6, precum și cap. 3, versetele 7-13.

TRANSLITERARE DIN EBRAICĂ

Consoane:

א	=	'	ז	=	z	מ	=	m	ק	=	q
ב	=	b, v	ח	=	h	נ	=	n	ר	=	r
ג	=	g, ḡ	ט	=	ṭ	ס	=	s	שׁ	=	ś
ד	=	d, ḏ	י	=	y	ע	=	'	שׂ	=	ṣ
ה	=	h	כ	=	k, ḵ	פ	=	p, f	ת	=	t, ṭ
ו	=	w	ל	=	l	צ	=	ṭ			

Vocalele scurte se transliterează cu vocalele corespunzătoare din alfabetul latin; cele lungi se marchează cu bară deasupra (de ex., *qameṭ* = *ā*, *ṭere* = *ē* etc.). *Ṣ^{wa}* se transcrie ca *°* la exponent. *Ḥaṭēf pataḥ*, *ḥaṭēf s^ggol* și *ḥaṭēf qameṭ* se transcriu cu ajutorul vocalelor corespundente la exponent.

TRANSLITERARE DIN GREACĂ

α	=	a	η	=	ē	ν	=	n	τ	=	t
β	=	b	θ	=	th	ξ	=	x	υ	=	y
γ	=	g	ι	=	i	ο	=	o	φ	=	ph
δ	=	d	κ	=	k	π	=	p	χ	=	ch
ε	=	e	λ	=	l	ρ	=	r	ψ	=	ps
ζ	=	z	μ	=	m	σ	=	s	ω	=	ō

Spiritul aspru se redă prin *h*; spiritul lin, accentele și iota subscris se omit. În diftongi, *υ* se redă prin *u*: *ευ* = *eu*, *ου* = *ou* etc.; totuși, diftongul *υι* se transcrie *yi*. Grupul *γγ*, ca în *ἄγγελος*, *εὐαγγέλιον*, se transcrie *ng*: *angelos*, *euangelion*.

TRANSCRIEREA DIN ALFABETUL CHIRILIC

а	а	л	l	ш	ș
б	b	м	m	щ	șc înainte de e/i șce înainte de a șci înainte de o/u și la sfârșit de cuvânt
в	v	н	n		
г	g (gh înainte de e și i)	о	o		
д	d	п	p	ъ	nu se notează
е	e	р	r	ы	î (niciodată â)
ё	io	с	s	ь	i înainte de e/i, altfel nu se notează
ж	j	т	t		
з	z	у	u	э	e
и	i	ф	f	ю	iu
й	i	х	h	я	ia la începutul cuvântului și după vocală; ea după consoană
ий	ii (la nume proprii, i)	ц	ț		
к	k (c în cuvinte în care s-a impus acest uz: Moscova, Comsomol)	ч	c înainte de e/i; ce înainte de a; ci înainte de o/u, consoane sau final		

Excepții pentru limba bulgară: г = *ghi* înainte de ь; к = *chi* înainte de ь; щ = *șt*; ь = *i* după consoanele г, к, с și urmat de о; ъ = *ă*.

Excepții pentru limba ucraineană: г = *h*; г' = *g*, dar *gh* înainte de e și i; е = *ie*; и = *î*; і = *i*; ї = *ii*.

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

O lucrare exhaustivă ce cuprinde abrevierile uzuale pentru periodice, colecții, enciclopedii, dicționare în teologie și domeniile afine este:

S. M. Schwertner, *IATG 2. Internationales Abkürzungsverzeichnis für Theologie und Grenzgebiete: Zeitschriften, Serien, Lexika, Quellenwerke mit bibliographischen Angaben*, Berlin – New York 1992.

Pentru studii biblice, o listă uzuală de abrevieri bibliografice poate fi consultată la adresa internet: <http://www.deinde.org/resources/abbreviations.php>

Pe internet pot fi găsite alte liste de abrevieri uzuale, în funcție de domeniu.